

Ny frivillighetsmelding:

Mer bruk av godtgjørelser og goder til frivillige!

Tellef Raustøl, TRR

Frivilligheten skal være selvstendig, fri og uavhengig – heter det i frivillighetsmeldingen som ble lagt fram av Kulturdepartementet like før jul (Meld.St.10 «Frivilligheita – sterk, sjølvstendig, mangfaldig 2018-2019»). Regjeringenes frivillighetspolitiske mål er; brei deltaking, ein sterk og uavhengig sektor, forenklingsreform og ein samordna frivillighetspolitikk. Substansen i meldingen er statens virkemidler for å nå disse målene.

Frivillighetsfeltet er mangfoldig; komplekst, sammensatt og sektorisert.

I deler av denne virksomheten er det frivillige tiltak, lag og foreninger som virkelig er selvstendig, fri og uavhengig.

I andre deler av denne virksomheten er frivillige en helt nødvendig arbeidskraft. Virksomhetene er helt avhengig av de frivillige. Avhengigheten vil vokse. Frivillige brukes som arbeidskraft for å nå virksomhetens mål. Denne formen for frivillighet er allerede tilstede i stor grad og kommer til å bli mer og mer nødvendig. Den er ikke selvstendig, fri og uavhengig slik frivillighetsmeldingen synes å legge opp til.

Eksempler på frivillighet som virksomhetene er helt avhengig av, er sykehusverter på landets sykehus, frivillige på gjenbruksbutikker tilknyttet ulike organisasjoner, landets frivilligsentraler, ulike idrettsarrangementer og Den norske kirkes menigheter. Disse virksomhetene er helt avhengig av frivillige for at de skal få levert sine tjenester.

Mange er opptatt av hvor skjørt det er å drive virksomheter med frivillige som helt nødvendig arbeidskraft. Hvordan sikre etterveksten? Hvor bærekraftig er det å satse på frivillige? Hvordan få frivillige med ulik bagasje, alder og historie til å fungere sammen?

Utviklingen reiser to viktige spørsmål:

- Hvor går grensen for bruk av frivillige?
- Hva bør virksomheten tilby frivillige når de er en helt nødvendig arbeidskraft?

For å ta vare på frivillige som allerede er engasjert og for å sikre økt rekruttering, mener jeg at vi må begynne å drøfte mer bruk av godtgjørelser og gode til frivillige. Godtgjørelser handler om noe langt mer enn ev betaling til enkelte frivillige. Godtgjørelser er også betaling til lag og foreninger for utførte arbeidstimer og dugnadsskift. Billetter, mat under arbeid, klespakke og festivalpass er også noen av mulighetene. Goder kan være hjelpemidler som brukes for å skape de beste forutsetninger for frivillige som tilhørighet til et arbeidslag, forsikring, hms- ordninger og egnede lokaler.

Hver virksomhet som bruker frivillige som nødvendig arbeidskraft bør utarbeide en strategi hvor man bl.a. avklarer hvilke godtgjørelser og goder virksomheten skal benytte for å håndtere frivillige ryddig og forutsigbart.